

Kulttuuriperintöstrategia

Ohjausryhmän kokous 5

Aika: 8.12.2021 klo 12.00-14.00 Teams

Osallistajat: Riitta Kaivosoja (puheenjohtaja), ylijohtaja, opetus- ja kulttuuriministeriö
~~Cecilia af Forselles, ylikirjastonhoitaja, Kansalliskirjasto~~
~~Mikko Hartikainen, opetusneuvos, Opetushallitus~~
Erja Heikkinen, johtaja, opetus- ja kulttuuriministeriö
~~Henrik Jansson, luontopalvelujohtaja, Metsähallitus~~
Jarmo Joutsensaari, johtaja, Väylävirasto
Ilari Kurri, johtaja, Suomenlinnan hoitokunta
Mikko Kuutti, apulaisjohtaja, Kansallinen audiovisuaalinen instituutti KAVI
Leena Lahdenvesi-Korhonen, kehitysjohtaja, Maa- ja kotitalousnaisten Keskus
Vesa-Matti Lahti, johtava asiantuntija, Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra
Kristina Linnovaara, arkistonjohtaja, Svenska litteratursällskapet i Finland
Maria Lähteenmäki, professori, Itä-Suomen yliopisto
Hanna Lämsä, toiminnanjohtaja, Suomen kulttuuriperintökasvatuksen seura
~~Aslak Uula Länsman, Saamelaiskäräjät~~
~~Susanna Markkola, kulttuurimatkailun asiantuntija, Järvi-Suomen suuralueen aluepäällikkö, Business Finland/Visit Finland~~
Mikko Martikainen, neuvotteleva virkamies, työ- ja elinkeinoministeriö
Tiina Merisalo, pääjohtaja, Museovirasto
Tuija Mikkonen, ympäristöneuvos, ympäristöministeriö
Jussi Nuorteva, pääjohtaja, Kansallisarkisto
~~Markku Oinonen, yksikönjohtaja, Luonnontieteellinen keskusmuseo LUOMUS~~
Riitta Ojanperä, kokoelmahallintaosaston johtaja, Kansallisgalleria
Jouni Pääkkölä, kirjastopalvelujohtaja, Oulun kaupunginkirjasto/Yleisten kirjastojen neuvosto
Johanna Selkee, erityisasiantuntija, Suomen Kuntaliitto
Marianne Selkäinaho, maaseutuylitarkastaja, maa- ja metsätalousministeriö
Anna Sivula, professori, Turun yliopisto
Sampo Suihko, hallituksen puheenjohtaja, Suomen Kotiseutuliitto
Leena Tokila, toimitusjohtaja, Suomen museoliitto

Sihteeristö: Mirva Mattila, kulttuuriasiainneuvos, opetus- ja kulttuuriministeriö
~~Riikka Mäkinen, asiantuntija, opetus- ja kulttuuriministeriö~~
Eeva Teräsvirta, erikoisasiantuntija, Museovirasto

Työryhmä: Minna Karvonen (työryhmän puheenjohtaja), johtaja, opetus- ja kulttuuriministeriö
Hanna Hämäläinen, suunnittelija, ympäristöministeriö
Anne Luoto-Halvari, ylitarkastaja, opetus- ja kulttuuriministeriö
Mirva Mattila, kulttuuriasiainneuvos, opetus- ja kulttuuriministeriö
Tapani Sainio, kulttuuriasiainneuvos, opetus- ja kulttuuriministeriö
Ulla Salmela, kehittämisjohtaja (vs.), Museovirasto
Päivi Salonen, kulttuuriasiainneuvos, opetus- ja kulttuuriministeriö
Riitta Vanhatalo, toiminnanjohtaja, Suomen Kotiseutuliitto

Muistio

1. Kokouksen avaus
Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12.02.
2. Asialistan hyväksyminen ja edellisen kokouksen muistio
Hyväksyttiin kokouksen asialista ja edellisen kokouksen muistio.
3. Kulttuuriperintöbarometrin tulokset
alustajana vs. kehittämisjohtaja Ulla Salmela Museovirastosta

Ulla Salmela esitteli barometrikyselyn taustaa, sen rakenteen sekä keskeiset tulokset tiedoksi ohjausryhmälle. Tulokset julkistetaan 13.12. webinaarissa.

Keskustelua:

- kysyttiin historia-termin esiintymistä vastauksissa. Todettiin, että avovastauksissa pieni määrä löytyy, rinnastuu myös vanha-sanaan.
- todettiin, että barometrissa konteksti väärentää vastauksia ja kysymykset ohjaavat vastaajia ja vastauksia. Kulttuuriperintöbarometrin vastauksia voisi verrata tiedebarometrin vastauksiin, joka myös toteutettu tänä vuonna.

4. Strategian teemojen ydinviestit
pienryhmätyöskentelyä etukäteen lähetetyn aineiston pohjalta

Pienryhmien kommentit ydinviesteiksi:

- Kulttuuriperintö, jatkuvuus ja elämänlaatu: läpäisevät teemat kansainvälisyys, vastuu kriisitilanteissa; digitalisaatio – kulttuuriperinnön moninaisuus, vaikutus matkailun ekologiseen kestävyyteen; aineeton kulttuuriperintö dynaaminen ominaispiirre, keskeistä dokumentointi, vapaaehtoistoiminta keskeistä aineettomassa kulttuuriperinnössä
- Kulttuuriperintö omana ja yhteisenä: haitalliset piirteet, historia-käsite mukana teemassa, arjen näkökulma tärkeä, läpileikkaava teema monikotiseutuisuus, maankäyttö- ja rakennuslain uudistus, kulttuuriperintöorganisaatioiden roolit, luonto ja rakennettu ympäristö, jännitteinen kenttä; täydennyksenä historia; ydinviesteihin lisäys: kulttuuriperintö on aina poliittinen prosessi
- Kulttuuriperintö, oppiminen ja osaaminen: käsitelmääritys strategian alussa, ei uudelleen sisällä, jatkuva määrittely, osa kokonaisuutta tutkimuksessa, monikulttuurisuus eri ikäryhmissä, ilmiöpohjaisuus ja yllirajaisuus kaikessa; ydinviesteihin lisäys: opettajien ja varhaiskasvattajien rooli, oppiminen osa arkea ja elämää, sisältyy kaikkeen mahdolliseen läpäisevästi, elämänlevyinen oppiminen
- Kulttuuriperintö ja talous – kestävästi ja luovasti: kerroksellisuus kulttuuriperinnön hyödyntämisessä, uusi rakentuu aina vanhan päälle, monikielisyys ja monimuotoisuus, maahanmuuttajat ja muut kulttuurit mukaan, ristiinosaamisen lisääminen

Strategian kirjoittamiseen toivottiin mukaan monitoimijuutta ja monitieteisyyttä.

5. Seuraava kokous
Seuraava kokous on keskiviikkona 19.1.2022 klo 13-15.

6. Muut asiat

Strategiatyöhön liittyvä webinaari Kulttuuriperintöstrategia ja kulttuuriperintöbarometri pidetään maanantaina 13.12.2021 klo 13-15 Teamsissa. Tilaisuus tulkataan ruotsiksi.

7. Kokouksen päättäminen

Varapuheenjohtaja päätti kokouksen klo 13.56.